

بعض دو علم از کتاب مشکوه الادب المصری

۲۷۱

کیف آمیخت هذله الحال و آن صائز اینها لا احواله آم کیف شئنا بحیونک و هم طینک ای
نماینک آم کیف شیخ طعامک و آن منظیر حمامک و لم مترقد للرچیل و فددا
و آن علی حال و شیگا مسافر قیا و بیج نسبی کم اسوف تو بی و عمری فاین
والرتدی لی ناظر و کل الذي سلف فی الصحف مثبت یجاري عليه غایل الحکم فا هو
پچکور بر احوال باین کرد من ناجت آن بن کردی یا اینکه هر کز خواست و دواهی بخواهی کرد و لاحقا لشربت هر ک
بخواهی نوشید و از پشت زین در شکم دین بخواهی باشی کرد و چون این نه کانیرا اسما عیش و کامرانی میشاری بخواهی
کرامی افتاد اینکه این نه کی وزد کافی نسبت احده بوسی هر ک است یعنی هر روز یکندزد روز یا هر شنبه
آیا چونه ای شراب و طعام بایش و آسان از کلو باندوں هیرسانی با اینکه منتظر هر ک ناکهان و باحال هر روز بباره مساوی شنبه
و سفری دور و دراز باید در پایان یک سیخ در آن دشیزه را دو بتوش کو چین یستی و ای بر غشن سی چند در توبت و امانت
و توبیغ بیرونم با اینکه غرم فانی و اثمار هر ک بخواه و رخست کو قلکی و سکته کی هر شمردن روز کار پیده ادار و اعمال که شست من خواه
در زمانه اعمال ثابت و مخنوظ است و خداوند عادل علیهم یا هر خبر ای هر علیرا باز هیرساند یعنی این حال این غسلت از وحیت
فکر و ترقع بدینک دنیا ک و نزگ فی قلک هوا ک این لاراک ضعیفا لیقین یارافع الدنیا
مالذین آبهذا امر لذ الرخمن ام علی هذلا دللت القرآن تحریر ما یعنی و تعمیم فانی
ولاذک موقر ولاذک عامر و هل لک ان و افلاک حتفک بعنه و لم تکتسب خیر
لذی الله عاذر اترضی ما ان تفتنی ای حیوة و سفنه و دینک منقوص و مالک فافرو
تجند دین خود را بینایی خود را قدو سبله یا اوری دبر هوا می خیس خویش بر می نشینی بدستیکه من تو راه
سیست یقین می پنهم ای بهم پوند نماینده دنیا را بادین آیا باین کردار تو را فران کرد و ای دحمدن یا هر
اینکو اعمال دلالت منو و است ترا ثرآن ویران سیکر دانی آنچه را که دستخوش فانی شود و غارت سیکنی چهرا
که ایسید عقاد آن بیرون و زان گم بیفور و نامم و زاین یک عار و باند ام است ای بر ای تو اکبر بیک ناکاه هر ک تو
فرار سد ما اینکه اکتف ب عمل نیکی خنوده باشی در حضرت خدامی هذری ک محل فتبول باید بیت ای ای خنودی
با اینکه زندگانی را فانی و وقت را منقضی می نی و حال اینکه دین تو ناچر و مال تو فراوان و او فراشد یعنی در این
زندگانی ای جهان یکسره در تحییل اموال بگوشی و دین خویش را سیست و ناچر کر دانی و چون مرکت فی
رسد و دستت با خرسپیز دو دین زدست داده دو بال با خود برد و بکشی فیک المذا انتخیر ما علیم با خیر
من فوتمل لفکاک رفابنای غیر کن و من رجول غفران ذ نوبنای سوان و آن الفضل المذا ن
القائم الدین العامل علیتنا بالاحسان بعد الاساءة مثا و العصیانیا ذا الفزعه والسلطان والقوعه و
البہان ای خیر نامن عذابک الکیم و اجعلنا من مکان دارالتعیم ما ارحم الشاجین بعد اذان ندبه و
استغاثه و من جات واستعاثت عرض سینکن پرس تو ای عبود ما پناه یکی خیر و ای ای کیت که ایسید وار
با شهم بر ای و یک کر دنیا می مارا از بند غداب و عقاب نمک دهد جزو و کیت که بر ای آمر بش کیان با با
آرزو مند با شهم بجز نهان تو فی تصفحت ایشان و قائم دیان و یکنکه عو دیکر در را با حان بعد از

حوال حضرت سید اسحاق بن علیہ السلام

۲۷

ایاد حیات دنیا ممتعه توان داشت با اینکه دل بد نیاد غبده و هوشیار یا بخلید بودن و داین سرای ایران آزاده شد
توان بود با اینکه از پیش خلقی است دنیا مادگار یا پیش فوت شد بر این قاعده باید دل برخواهد با اینکه هر چه دیدی برقرار خود را نداشت
و توجه می‌پنی مانند رسته از همان آسیاب تباہی در کردش و آثاب دهایی در این دهایش و مرکب بلاغات کرد موکب فنا جان
پسرو طوات منایا قاهره حضرت روز اینماشی کرست پس زاده توشه روز معاو را بکار آورد و بد و نیزه ستر و عهاد ایزه
حضرت اکن ماشی خود را شود و پیش از این بودی پوشید: نباشد و ملطف خود افعال بنه کار است یاده کارهای دو تحقیق مواد و مسائل و مخالق حضرت
جگکار شود و یعنی کام مرکب صاحب افعال خدا شد و هرگز در اراضی اعمال تحقیقت نباشد میکردد متون بعنی ده رسمه است
اَنَّ السَّلَفَ الْمَاضِيُّونَ وَالْأَهْلُونَ وَالْأَفْرَيْونَ وَالْأَلَّوَنَ وَالْأَخْرُونَ وَالْأَنْدِيَاءُ الْمَرْسُلُونَ رسایل یعنی کوچهای شوهری
طهنهایم و الله المنشون و نوازل علیهم السنون و فضلهم العيون و انا لهم صائر و ن فاتا لله و انا است یعنی بلند از شاهزاده
البَرِّ رَاجُعُونَ إِذَا كَانَ هَذَا لَهُمْ مِنْ كَانَ فَلَمَّا قَاتَ عَلَى إِثْمِهِمْ نَذَلَّهُمْ فَكُنُّ الْمَيَّانَ سَوْفَ یعنی ادامه رفق ذرا
مبنی قاب است
نذر لذمانتی و لوعی مصلحت ایامیت الشواهق فا هذه دار المفتخامة فاعلم
وَلَوْ عَمِّرَ الْإِنْسَانُ مَا ذَرَ شَادِيٌّ يَرَى نَسْتَرَ إِيمَانَ نَدْبَرَ زَيْرَ شَيْرَ خَوْ كَوْ شَدْ مَيْزَرَ بَيْرَ کَوْ شَدْ مَيْشَنَانَ بَرْ کَذَشَةَ و
خویشادیان دیاران و خشیدیان و پیشیان جهان و زدشته و پیشیان فرستاد و کشته با خدای استیاب داده
برایشان بکشید: سایه ایون حمار و بخششی برایشان بکذشت و سایه ایون حیان و ازان کن پس که مدتها می دیر باز
چشمها کی سدان باشان روشن و نکران و دلهمای مردم از برایشان پوسته و کرا باز بود نایدیدند و هم کنون ناطح
تفکر و نظری اینها ستدیده لکه رایشان شکم خاک است آسترن جاویدان و چیزی برایمید که بازیز نظر بریندیم و بسوی
ایشان رسیده کرد یهود مغفرت، خدا ای بازکشت جوئیم و چون طرقیست آنها که برای سبقت و اشتبهه برین نجح پود بشهه بازیز
برایشان رسیده بخوبی شد و یکیست مدان که اکن خنده دکر کوچهای بلند پنهانه می کردی باکذشتکان اینباره با خشکان زمین
بهرز کردی و این سرای نسبتی واقع است در زیدن سنت کرجیه ایان آنچه که آنها بکشند و کردی باکذشتکان اینباره با خشکان زمین
کیه ویروده و داین شخص دشکن نازنین علاوه خواهش غبار آن من سو الا فدا و غر عن الا مجاد و غر
الدیوار الزنجیه فنهم الاما و تخلیه فنهم دارالبواز فاختی ایخوار فلک الیوم بالفون ایخیار فلکهای الدنیا
مناع و الا خروزه هی دارالقرار ایخرمهم دهیالمون فلکهاین لیفتهایم جناههم و الحنذاقی و
لا حملهایم چینی و لواجمجهایم بخایهم و الصافیات السوایق و زاخواعن الا موالی صیرا
و ختلقوا ذخایر همه بالزعیر میهم و فادقوا کجا شدند آنها که نه بشکاف و آنها جاری
ساقش در خدمه بشانند و خانه ایان سیان کروند آیا آثار ایشان ناپدید بکشید یعنی نداره مداره و آن پاره و آن اقرب
عقارب و آن مناظر مخاطره و آن ساکن همکن بآن تصور قبور و آن بوسنانها کو رسنها بکشید و در زکار خدار بیشتر
در واریوار و خانه همکن دو ماره چار نساخت و نیال وجود ایشان را از زهرب جوی خانه ایزی نکردان بعد و آن ارضی بوص جایی
دیویم و آن با خنادیر ایز ایخه نکرد پس این کونه مجاورت و جوار تبرس و برایم و مکه با این احوال و ایامه ایه اندیده غیره

ربيع و رسم از کتاب فنکاره‌ای ادب ناصری در احوال

۴۷۵

دست پارسکریه، نیار او دامی بیت و محسن عیش و لدت پندزه زنی برگزار است در سای آخوند محل قرار و تقدیر است هم
عادش جهان جهند و کیمان که زنده است این بجهان است و مادرانکند و ازان با خمادهستان داعوان و دوستان
سودی نمیدند و آن پیکاره که کیمی این با سفر ریشه شد آن سبجی ای تیره و مرکب ای تیره و بسیار حمل احتمال
ایشان حاصل خوبی نداشت و ایشان با بحث اندوه و غم از اموال غنیمه و ذخایر بعدیه خوش و در ایناده با دست خالی
برفشد و آن اموال که بزمیه ای سند او ان فراهم کردند بمناسبت و با تمام عزم و اندوه از جمله جده است که شد و
داغهای پر با ایشان بر خاک کورالیه و کفره ای پر پر توپیا سودی ذرسوده و پوشیده است
این من بھی الفصوّر والد ساکن دھرم الجوش والعساکر و سمع الاموال والدھار و خازل الا
والجراهم ابن الملوک والفراغنه والاکھا سرہ والویہ ایسه این العمال والدھار فہم این دو دلنو
والرسانی و الاغلام والمناجین والعمود والمواپی کان لذیکو نوا اهل عز و منعه ای
ولار قع اعلامهم والمناجو ولا سکون ایلک الفصوّر الی بنوا ولا اخذ شرمنم بعهدی موافق
وصار و امیرا دارسانی و اضیخت ممتاز لهم شفیع علیها الحوابق

کجا نید ای که بسیان تصور دوساکر نبا وند جیوش و عما کر رامنجزم ما حشمت و اموال روز خیر زبرم آیه دند
و حامل امام و خاک در ایشان شد کجا نید پادشاه ای جهان و فراعنه زمان و اکسر روزگار سلاطین بی سار و ای
چایید واقعین و حمال و دارایین نواحی در سایق اعلام و مناجیق و عموه و موافق است اکه کرزا هن عزت و سلطنت بزوده
و در باشر علیت و سلطوت مذاشند و پیسع میدانی اعلام کار راز نیافر اشند و سکه ای بچیک نیند اغشند و داین تصور
که با اینجه خود رسود بر پایی کردند سکون بکر فشد و پیسع عمد و پیمانی اهیان بخشد و بجهه و کوره ای فرسوده کنه نزل کی
و با خاک کوریکان شدند و مسازل ایشان اصره و دایی از خاک حادث ایشان ساخت خاک شد بکر که در اینجا ک زیست
خاک چه واند که در این خاک چیست هر دستی چه ازاده است هر قدمی و سرق تکت زاده است

خاک تو آیمه رنجه است در این خاک بسی کنحاست

کچ امان بیت داین خاکلدن سفر فانیت داین اشخوان

و نکسوی او بودت بکشت بر سارن خاک پر بامشت

ما هذله الحجزه والتبیل و اضیحه والمشیر ناصحه والقوابیه عفلت فاغفلت و فریفت فانکر
و علیت فاهملت هذله ای الداء الدی عز و ایهه والمرض الدی لا پرسی شفا و و ایمل
از ایهه لای بذرک اینها و ایهه ای ایمام و طول ای سفام و نزول ای خیام و الله بدعو ای دار
السلام لفند شفیت نفس ای ایم و نصیف عن ای شادها و نماری و نامل مای ای نکل
چیلیه و نصیلیه ای خالنهها و نثاری و نصیفی ای قول الغوی و نیمه و نعریش عن نصیلیه و نکل
پدر است یعنی خدایت پا فرد و بتوت عالمه میگردانید و بار سال رسی و ایجاد کتب راه هدایت تبو بازندو
پس برگشتی کی داشد کی و پر شید کی و دارند کی از چیست همان تکالیف خوش و سائل لازمه را بخیدی

اَهْوَالِ حَرَقَهُ وَتِي سَيِّدُ السَّاجِدِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

٤٧٦

پس بعده است رشی و آنچه باید بثباتی و بر بازوه المکار بتباختی و آنچه میباشد بدانتی و در چهار یا هال یکی باشی است آن در دی که دو ایش کمیاب است و آن رجی که مید بود ایش هست و ارزشی که پایانیش نیاز است صرف روزگار
 و دیر بازی مرضی ای جانبدز و نزول مرک ناس زایین و آسوده است با اینکه خداوند بدار السلام مخواهد یعنی با اینکه
 خدای آنسزی دعوت میفرماید تهیه آن فرنگی با مرض کوئا کون و دریافت مرک تن تکیه هست چکونه کسی از هر فرض
 مرک این تو اندر بود ہمان شقی و بدجنت و ناست و داد است آن نفسی که کراچی و نافرمانیش و داوم و تمابع جوید و از ارشاد
 درست داد خود مفارقت داد وی بر تماشق کرید و تا نجیب را که حلیقی را و آن راه هست آرزو مند شود یعنی علایی
 درین سایی قناد در ام در اینجا بآن کوئیده فرمادم را خواهند شود و اگر بخوبی بر خلاف خواهش ادشی با تو عصیان
 میورزد و از تو بجشت میرود و بخوبی اهل غواصی را داد و از تو روی بر میباشد و از تصدیق انکن کن خون و خط اشعه تقديم
 بصدق میارو اعراض میخویدند نیاز داشت انس فرماد فیا عاقلاً راحل لذیناً جاهلاً و مُبْعِطًا اللهم علی الهدى ای خاطر
 عاقلاً انفرجه بسیعیم زانیل و سرد رحائل و رینو خاذل فیا آهناً المفتوح بعلمه الغافل عن حلول التعزیز و ای ایکه نیز
 و آنها بیش بی محارز لله ما بهذَا التفصیر فذ و حصلت الشیر و آفال النذر و آیه الشع المعتبر ای ایکه اللذ خداون
 طلایلک امر لا هیش سروره و جهولک باستینجا دهن لباقون و انت کمن بکنی بناه فرد کند هشتن و امدن
 و نجیره بُنَاجِلَهُ فِي هَذِهِ وَبِسَابِقِ و بتسیح اما لا طوا الا بعیده و نعلم ان
 الدهر للنیج خارق نکن است این کلام تصحیح مکن است این کلام تصحیح فیا عاقلاً ای باشد
 با تحریر فرماید ای عاقل که در این کارچ کشیده و داشت که از شمار جهاتی و سپداری که بعقلت روی میپاری
 ای ایکه نیز مسند باشی بنتی که نیاز است در سرور کیه پر کر شباب اکمال و اتمام و دام سخوید درستی که فرد میکند و
 پس ایکی که بخوبی مغدر و از حلول حلیش غافل در سچار نشته درین ای لغزش خوش فرد رند و
 و خانصر است چیزی این تقصیر با اینکه پری که در تو چنگ است و اندام استه و مبوی تو را سفید کرد و اندید و پیکت مرک
 برای اندام و تو میل تو بسوی تو راه بر کره و سمجھت خدای باید روی کشود هم نا اشچه در طلب آن
 میکوشی چیزی است که سرورش تمام شنیده و انکس که مصبا عتبش جنیش و کوشش کنی با تو موافق است میکند و تو پناین کم کوش نمودن ای بیل
 باشی که عمارتی بناین هی کنی و کسی و کیرو ویرانیش شتاب کند و سبقت کر شعبا شدیا جامه حیات رپریم آن ای ارزه شی خود بکسر بده و فیض
 های و از ساخته با اینکه میدانی خیاط فنا با مقر این را آخر قرار کرد و هر باشه را بر هم میدرود خیاط رفکا کردن جو عینی عینی سر
 بمالی سمجھیس پر اینی ندوخت که جشن قبا کرد لذیناً الظرفیت میان لذین لذین الله الحقيقة ولا بر جمع لایز است جاذی زیرک در حق
 خلیفه لِلَّهِ ذَكَرُهُ نَسْكَدُحُ وَلَا نَقْنَعُ وَلَا نَجْمَعُ وَلَا نَتَبَعُ وَلَا قَرْلَمَا نَجْمَعُ وَهُوَ لَغَيْرُكَ مُوَدَعٌ مَا ذَأْ کسی که چیزی و کار برایم
 آرایی العاذب الرشد الغائب و الامل الکاذب سنتیل عن الفصور و زبان الحد فریحه است یعنی مکانه و کنایه
 والسرور الى ضيق القبور و من دار الفناء الى دار المحبو و محل نفیق فائنة الموت و ما المحو الدنسا و اینک نمودن ی لیلیت
 الا مناع الغرور فعالک هذان عتر و جهاله و نخیب باذی الجھل آنک حاذف ه یونی شهر رمضان ای
 نظن بجهل میل میل آنک رایق و جهله باعفی لذینک فایق نوجیک من هذان ادله کول دیوشی یقال احق
 دلائل و اوضاع برهان بانک مایق برای کسیکه اور احقيقی غیت و سخیفه و خوشی یقال احق

سی و دوم از کتب مشکوکه الادب نام صرفا

۲۷۷

ستوده فور در راه راست و طرقی هر ایتی نباشد تا چند بگرد آوردن اموان و مردم باشند آنکه این کتاب نیز به بايد مکاران گفته شود
و قناعت نمیکند هری و اند و شنه نهانی و سیر نشونی آنچه را فراهم کرده افراد نهی خواهی و خارج اینکه این کتاب نیز به بايد مکاران گفته شود
و گفته شد نمیکند هری و اند و شنه نهانی و سیر نشونی آنچه را فراهم کرده افراد نهی خواهی و خارج اینکه این کتاب نیز به بايد مکاران گفته شود
و این در شده غایب داشت که از قصور استوار و مرپوهه دپرده نشینان گفته شد از شاد بیدا و شاد دیده
نمایم از کبور تار گفت و تار اشغال جویی و از سرچاه چنانچه نجیمه محنت و علاج دار حبور و سرای سرور رخت بر سر زمین گرفته
ذائق سوت و هر جانداری حبشه نه آب مرک است و این زندگانی تا بکار رجنه متاع غزو و زبانی داشت و نادانی داشت
است و با اینکه داشت چنین جمله جمالی خود را سرمهشته زیر کی داشت و داشت و از ردی جبل و ندانستن چنان
که مان بدی که راتق امور دادنی مغایسه دن صالح نزد گفت و دری با اینکه جمالی و پنجه تو از تعجبی خود و در گفت
و اپسین خودت در حصن حصین دین و قلعه بصیرت نهین تو چه سکانه داشت که تکیه ای داشت یعنی رعبت تو
بجهان نمایم از دھامی دوام آن و غفلت از سری جادیدان و تهیه ادو و تو شد آن در دین تو بسی همها و تقبیها
و اینکه است و با این حالت خود را زیر ک داشت و داشت و داشت میشانی هماناره دی بر تماش نزین داشت و در زیدن بن
و لیلی روشن و برانی مبرهن است که تو بسیار از هوش و خرد پکانه دار راه ہدایت و رشادت بی حشه
نمادان بائی سیاست غده و غافل چمیش سرد پیش کرد و طبعت این گرگ کله باقی است
بَجَبَأْ لِغَارِ قَلْ عَنْ صَلَاحِهِ مُبَادِلَةِ الدَّانِهِ وَاقْرَاجِهِ وَالْمَوْتُ طَرِيْدَةٌ لِسَانِهِ وَصَبَاجِهِ فَهَا
فَلَيْلَ الْحَصِيلِ وَنَاهِكَثِيرَ الْغَطَيْلِ وَنَاهِدَ الْأَمْمَلِ الظَّوْبِلِ الْمَنْزَلِ قَعْدَ رَثْلَتَ بِالْحَخَابِ الْفَهْلِ بَنَاؤْ
بَنَاؤْ لَلْخَرَابِ وَمَا لَكَ لِلْدِرَهَابِ وَاجْلَكَ إِلَى أَفْرَابِ وَانْتَ عَلَى الْدُنْبَاحِ يُصْ مَكَارِ
كَانَكَ مِنْهَا بِالسَّلَامَةِ وَاثْقَنْتَ مَحْدِثَنَا لَأَظْمَاعِ أَنْكَ لِلْبَهْنَا خَلِفَتْ قَأَنَ الْدَهْرَ حِلْ مَوَافِقُ
كَانَكَ لَمْ يُبْصِرَا نَاسًا إِنْرَادَفَ عَلَيْهِمْ بِالْسَّبَابِ الْمَؤْنَ الْلَوْاحِنُ

ای عجیب آنکه از صلاح و صواب خود غافل و بلذات غضنیه داشت و این سرای فانی میباشد و مایل
است با اینکه مرک روز اور را پایان در شده بیان شد و مایل و میکردند پس ای کسیکه و تحسین مشهداست اخودیه
تقلیت میردی و عصر را بجلالت و تعظیل سایپی میبردی و آن زده نهانی داشت و ای ایان شنیدی و ندانستی که چکرده
پرورد و کار جمیل را بصحاب فیل یعنی با بر تهیه این صبح اشتم و آن فیلمهای کوه پیکر داشکردی شیر شگر که بزم ویران
کعبه با دیمای پیو و ندو سلاطین سرکش را مخدول و منکوب ساخته با دکبر رفود و مانع راه کرده بخریب خانه خدا
راه پیامده از حکم قضا و قدری خبر که بنده که مبنی است که صعیف ترین پرندگان است پلیها
و خدا و ندان پلیها تباہ و ذلیل شدند با بخله میزدند و میانیان تو دستخوش و میرانی دخرا ب دیگران تو دمعرض تلفت
و ذلک و اهل تبدیل حالت نزدیکی و اقرب است و با اینچه تو بزندگانی این سرای فانی کرد آوردن اموال
پر د بال آن حریص هستی و همی و راند شیه قزوینی باشی داشت و از کروار و خفت تو چنان منو وار باشد که بر سلام است صحبت
و دوام و قوام خوشی و ثوق و ای و آن طبع و طلب که ترا در نهاد است ترا چنان مینماید که همیشه در این جهان باشی
و پاسنده هستی و بزی دوام دیقا آفریده شدی دروز کار عذر را با تو دستی صداقت شعار است کو یاری

ریع و دو مران کتاب مسکوہ الادب بالصری

۲۷۹

پیات و دوهش بر صد و را بناه زمان رسیده در است هرچه آرزو شود بهم بخت دخنران تو امان است
نمیزی خالی مقیم باشد زندگانی متعاق کرد اندونه بنوی سردار دارد و این عالمها برای کسی است که دوستی و
بهای دنیا را لکه در دش خوش سازد و متعاق افعال دطرالقیش کرد و همان انکس که بر عذر دفریب جهان عانی
نباشد بدنیا سرور میشود دطلب نمودن آن کوشش و سبقت میکند و همانا کراکسی بعد دوهش و شایستگی
ردزی خپل کنند راند پکان بر اثر عدل حور آور دیپس جلد افعال کروه و خلاائق و صفاتش بکوییه و نامحمد و
است هر نوش رایشی درکار و هر ده کاش راخاری بر پار و هر عیش رایشی درکنار است که ام با دهها
وزید در آفاق که باز در عقبیش آفت خزانی منیت و دام مر پدرش اند کنار ما و ده طمع کمن که داد و بی خبرانی نیست
فَإِذَا أَلْطَوْهُ وَأَفْدَرْهُ وَالْمُجْبَرُ بِالكُثْرَةِ مَا هَذِهِ الْحَجَرُ وَالْفَتَرَةُ لَكَ فَيَمْضِي عَيْرَهُ وَلَيُؤْدِنَ
الْفَالْفُلُونَ عَلَى اللَّهِ يَبْصِرُونَ إِذَا لَخَفَقَتِ الظُّنُونُ وَظَهَرَ الْيَسْرُ الْمَكْوَنُ وَسَدَمُونَ حِينَ لَا يُقْتَالُونَ
شَمَّا إِنْ كُنْتُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمْ يَبُوُنَ سَبَدَهُ فَتَالُ عَلَى سُوءِ فَعْلِهِ وَبَرَدَادُ مِنْهُ عِنْدَ
ذَلِكَ اللَّثَاهُنُ إِذَا عَابُوا مِنْ ذِي الْجَلَلِ إِلَى الْمِدَائِمِ وَذُوقُوا مِنْ مَرْكَانَ فِيمَا بَدَأُونَ
هُنَّا إِنَّكُمْ كُلُّنَّفِئِنْ كِنَاهَا فَطَمُوذُ وَعَذَلٌ وَهَرَبُتْ فَاسِقُ
پس اسی صاحب سلطوت و قدرت و عجب هزارانی و کثرت پیشیت یعنی زیب خانی و در دوسته
و تیجهی همان اثر برآنان که برگذشتند بایست کرست چرت کرفت همان اچون اینچه بکان میفت بقین پوست
و آن سرکه پوشیده بود بخوب رایج میشید اما که بغلت برکنده شد بایش آن عمار میشوند پکان اکام نماید که درند و شک
میشوند پکری کام نماید که ایش زیجال خود و خیال خود باز نمیکند از دیگر پس اخیل شما هر دکان باشد و در دست
که برگزد ازهی خوش دسو افعال خود پیشانی کرید و در آنحالت نفیر و غرمه و فرماد وی فرزونی کرد و ماله دامده او در
هادهات آن احوال سبید کرد و شقه و نفیره و معاینت اقت از خدا و مدد و اسجدل که همزیات و کلیات امور و
دقایق اعمال و تعاق افعال در پیکان ایش پوشیده نیست زیاد شود و این ممکن است هر غنی نامه اعمال نوشیه اولادت
بجز این که در اینکه بعد از بر استی شده باشد سه دو اسان بجز اینکه نشست و اینکه کیفیت و فجر و روز کار پردازه باشد نمکین و کن
شمار جمع شمار است فرمیاند ای که مذا الذا شاغل بالتجاهی و الازجاج ای که مذا الهمو و بالسر و ز و الافراج و
لو خادن خاد و ایم حفایم الغریب بالسلامه فی حرا کیم البیاج من ذی الدنه سالمه الدهر فیلم و من ذی
الذی ناجهه الزمان فعم و من ذی الدنه اسیر حم الایام فرجم اعیماده لک علی الصھیحه والسلامه
حرق و سکونت ای المای و الولد حم و الاغیر ریعوا فی الامور حملو فذونک و خرم مکر
حق عین دل ذنی و السقط لیوم الشور و طول اللیثیه صفحات القبور فلاغر مکه الحجوة الدنیا ولا بغر نکفیه
الغروف فن صاحب ای ایام سبعین مجده فلذانها الا شک منه طوالی فعی حلا و ای
بر افق عمال تیهه آنمان مهره و از عذبت چنای قیضا خوابی و من طرفه الحادی ثانی بولیها فلادیان نامیه فیها الصوف
مخلوق ای خورد
درین هم ملک بلکه تاچند و تا بجا است این شغد و اتمار در بخار سوداکری و سودمنی وی باکان تا ختن در مساک سر و رو شاد
و ای خاریه
دماجند و در یک بیانی و سوکواری بسلا متی داسایش مفرد و بایمیشست و خوشیتن را بسیارک و مخاطبیایی ای نگاه

احوال سیدالساجدین علیهم السلام

۲۸۰

کدام کس بوده است که روزگار بادی بصلح دسلامت رفعه باشد و او رسراست برده باشد و دکیت انگریز در تجارت بازمانه بگشوده باشد و غنیمت یافته باشد و دکیت که از روزگار رخفا کار خواهند هم و همه بازی شده باشد در روزگار بردی رحم مفوده باشد چنان اعتماد و روزیدن تو لصحت صندی دسلامت آرزوی کوئی دنم نداشت کی و سکون آرامه تو میتویی هاں و فرزند از درحقیقت مشیشیکی و غفلت اثنا ون و لغایت اربعه قب امور روزنیدن بیس خوبی دهولجس نضانی و فروع دروغ است پس دامورگار بخرم کم و برازی تدارک زاورد ز معاد و پدارش و بربطلون دنگ د رصفقات قبرهای را باش و پدار باش کسند کافی و زندگی جهان فانی شمارا بفرسپ نمیگند یعنی تبا عمامی و لعنه وزیریت اوزپ این سرایی اریب فرسپ نخود مید و شکیب از دست نه بید و بطبول سلامت دکترت غفت که به در معنی فنا و زوال است از خویش نشود و مبت دادن حذف است انتیت مفرد رنگردید و شیطان فرمیده شمار از راه نبرد و از توبت دامانت مشنوں ندارد و بمعاصی و بمنکر راهه ایجاد میگردید هر کس مصاد سال در این سرایی و باش ایام دلیلی مصاحب جست بدین شک دشیت لذات روزگار را طلاق میگوید یعنی وای چریزی و شهوانیه و پیشان از پیش اتفاقات و شکایت افات و دهول چاش هر چشم در عدد میشود که بخوبی خود را دویا یافت لذات جهان فی ما نمداد ایجاد میگردید و مخواهی خواهی نهایت جوید و از کاری که ایجاد نمیگردید روزگار را میگردید و مخواهی خواهی نهایت جوید و از کاری که ایجاد نمیگردید روزگار دسامم آتش باز فرار نتواند و کریما را مید و خواهی خواهی شخون و ماختن چوید و پاچار از صواعق روزگار دسامم آتش باز فرار نتواند و کریما را مید و خواهی خواهی آمیزی

ام سیل متفق گند روزی این دخت دین با مختلف یکشید روزی این چراغ

فَإِنَّهُدِيَ الظَّانِيَةَ وَأَنْتَ مُرْجِحٌ وَمَا هُدِيَ الْوُلُوجُ وَأَنْتَ مُخْرَجٌ جَعَلَ إِلَيْكَ لَقْرَبَيْنَ دَرْفُولَ
إِلَيْهِ ثَمَرِيْقَ وَسِعْلَكَ إِلَى صِيقَ فَبَا أَهْبَأَهُ الْمَفْوُنُ وَالْطَّامِعُ بِهَا لَا يَكُونُ أَخْسِبَيْنَ أَنَّهَا خَلَفَنَا
كَمْ عَبَثًا وَأَنْ كَمْ إِلَيْنَا لَا تَرْجِعُونَ سَنَدَهُ عِنْدَ الْمَوْنِ شَرَنَدَامَهُ إِذَا ضَمَّ لَعْضَنَا
الشَّرِيْ وَالْمَطَابِقُ وَعَابَتَ أَغْلَامَ الْمَسَيَّدَ وَالْوَدَّيْ وَأَفَالَهَ مَا نَبَصَ مِنْهُ مِنْهُ
الْمَفَارِقُ وَصِرَطَ رَهْبَنَى فِي خَرْبَحَكَ مُفَرَّدًا وَبَاعْدَهُ الْمَجَارُ الْفَرَبُ الْمَلَاصِقُ
پیشیت این آرمیدن و باسائیش سکون چیزی با اینکه ریشه وجود تو ازین بوستان فنا کنده بخواهد و دیگریت دوختن و رفوند و تو خرام ناچیزیزی و پارکی است و سمت عیش تو به شکی و سخنی پایین کرید و پس ای کسیکه فرشیه و طمع کنده با چیزیت میباشی یعنی طمع بد ادم و تعالیعیش شادمانی در این سرای زوال فنا داری که دینین خسی برای چیز آفریدیه مقدار و مقرر نشده و این نیازی بس خاص است خدا تعالیی میگردید آیا شما از کمال چنان همی پنداشید که شکار ایسا فرمید که رحالی که بازی کنند کاینهم صدر یعنی فاعل است یعنی عاشیین ہمان چنان که شمارا بجان رفت بلکه برای غرض دمکتی است و کمان بر دید که شما بسوی مکر دیده نشود و برای مجازات اعمال این استقامه برای اکثار است یعنی شمارا برای عبادت آفریدیم و در دار قتلر مکافات بگرد و دریا پیده ایکنکه آفریده شده باشید و هرچه خواهید برد فرق برادر خود پایی که از دید و مجازات نیا پیده باشید میگردید روز داست که هنگام

ربع دو هم از کتاب مشکوکه ای ادب نهری

۲۸۱

در آمدن مرد بر زنگونه خعلتی سیده ترین و حصب ترین نهاده شده اند و پیشانیها و چاپ شوی کاهی که اختناکی تو در خاک قبرسته
و در طبقات کجود نشته های کور پوشیده شدی و اثمار مرك و فقیت و سو رحال و سختی آن را معافیت کنی و بر سرمه
آنچه از پیش موی سیاه سفید و روشن سفید سیاهه میشود در قبره ضریح خود فرمید و حیده تهادی مونس و ندیمه های
کیری و آندسان موافق و همسایکان ملاصق از تقدیری و محجوری کیرند و سپس گذارند آنند نعش تابعی که
و هر که است بعد از نماز باز سر خانان شود هر کس و مصلحت خوش حسنه محبوش استمند در شناکه
فَإِنْ عَدْمَ رُشْدَهُ وَ جَارَ فَضْلَهُ وَ نَسَى وَرَدَهُ إِلَيْهِ مَنِّيْ نَوَّأَصْلَلَ إِلَيْهِ نُوبَهُ وَ أَوْفَانَكَ
خَدُوفَهُ وَ أَفْعَالَكَ مَشْهُودَهُ أَفَغَوُولُ عَلَى الْأَغْيَارِ وَ هُنُولُ الْأَعْذَادَ وَ الْأَنْذَارَ وَ أَنَّ
مُفْهِيمُ عَلَى الْأَصْرَارِ وَ لَا نَحْسِبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْلَمُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤْخِرُهُمُ الْحَضْرَهُ
فِيهِ الْأَبْصَارُ إِذَا نُصِبَ الْبَرَائَنُ لِلْفَصْنِلِ وَالْفَضَّا وَ أَبْلَسَ مَجَاجُ وَ أَخْرَمَ نَاطِقُ وَجْهَهُ
الْبَرَائَنُ وَ اسْتَلَدَ غَبَطَهَا إِذَا فَخَتَّ أَبْوَاهَا وَالْمَعَالِيُّ وَ فَطَعَنَ الْأَسْنَاءِ مِنْ كُلِّ ظَالِمٍ بِهِمْ عَلَى الْأَصْرَارِ وَ بَهْتَهَا
پس ای کسی نه از رشد و رشادت و درجه محجور و از مقصد خود محروم کشت و در وکاه خوشیه افراد موش ساخت یعنی که
روزگار خود را بجهالت و غفلت و معاصی فضلات بپای و پیغمبری و بطلات بپای برداختند باز میال معاصی و
ذنب پنکت بپایید و زنگند و ماین رشته ناحجه اتصال بپایید حسبت با اینکه اوقات توحید و افعال تو شهود است
یعنی عمر تو و کذر روزگار تو و اعمال افعال تو بجهله در خیر حد و حصر و حساب و شمار است و پسچه پر محبوں خواهد آمد ایا
اشکال و اشکار و تو بر اعتماد راست یعنی بر زنگونه بر اعمال ناشایسته و روزگار پسوده پس پده خویش عذر بخواهی که شده
و عذر رت بخواهی حست و آندار و آنداز را محمل و بازی بخواهی شمرد یعنی تراز همه پیکره اکاه ساختند و از وعد و دعید
پشم و امید چیزی فر و کذا رنگردند و برای تواره تغیر و عذر و بهانه باقی نکند هشتمد معذلکت تو بر کار و کرد از نکوبیده
اثار خویش بابر احمد و اصرار میره وی و برین ملت که بر روزی بعد و داشت دلیر مشوی خداشی غریب میری ماید و چنان
پندریه ای بند کان که خدامی سیحان خپر است از آنچه میگذرد است مکاران یعنی هر کجا زنگونه بگان معنای نزدید و بر قید
خویش ثابت بمانید که عذاب خدامی است مکاران را فرمیکرد و این ملت و تا خیر برای آنست که خدامی در عذاب شیخ
ناخیر میری برابی آزو ز که پیش از آن نیزه میشود یعنی از مشاهدت هول و بیست آن روز چشمها غیره میکرد و با مجرم
سیهر ماید چون ترازوی فصل یعنی اتفاقات سیدات و خات و میزان حکم و قضام ضوب کرد و دنگس که در احکام
وابا مر وستیوں فرمان ارزدی از در بجاج و جدل بدده از رحمت خدامی مایوس دنگس که باز بان کویاد پاشن سیه
لال و کنک شود یعنی زبان عاصیان از کفار فرداند و آتش جنم زبان زدن کیر و خشم و تیرش سخت شود و اباب و
جنگی شود و درمای زب و معقل باز کرو و و هر ظالمی بجز اسبابی که برای خود عصیانید است این اسباب قطع شود و ای
ستکاری که بر اصرار و پرسیم خود و خلکم و تقدی و معاصی و خاقی آنست و دوام کیر و مقطوع اقام و ااسباب آمد یعنی از
چنین روز و چنین حال بیاست چم کر قش و برایی رستکاری خویش میباشد و فعدیه التوبه و اغسل
الْحَوَّةَهُ قَدَّا بُذَّاقَ نَذَلَعَ الْبَلَّكَ الْنَّوِيمَهُ وَ حَسَنَ الْعَلَى قَبْلَ حُلُولَ الْأَجَلِ وَ اغْفِطَاعَ الْأَمَلِ فَكُلَّهُمَّا
قَادِهُ وَ كُلَّ غَرَبَهُ غَارِمُ وَ كُلَّ مُغْرِطٍ نَادِمُ فَاغْلَلَنَّهُ لَأَمِينٍ قَبْلَ الْغَصَاصِ وَ الْأَخْذِ بِالْتَّوَاصِ فَانْكَ

سیدالساجدین علیهم السلام

۱۸۴

ما خود بیان مدن جنینه و اینک مطلوب بینا آنست سادق و ذنبکشان ابغضته ابغضته
قیانی و مالک آن اجتنبه فنا روند فقارب و سدید وائق الله وحدت
و لست نقل آزاد فالموق طارون پس از کناین دعای رسیان توبت و امانت داشت
جهنم احمدی تقدیم جوی دیش اپسانی مقدم دارد و جنت و جرکی عادی آتاب توبت زلانهات
شیخی چنان توبت که دیگران را اشنا و با تو نیز انباز شود و پیش از وصول مرکه دحامی اجل عمل خوش رانیکو کرد
وازان پیش که رشته آرزوه سلسله آمن پاوه شود کارهای خود مستحسن کن و پهنه عایی فرامیرید و ساخت که فریض
و بعد باند و چار غرامت شود و هرگز که در امور با قدر و دیشیان شود و از هر خلاص و نجات خود قبل از
امر قصاص کشند پرسن و ازان پیش که بان آرنوکر قمارشی که برای عرض حساب مویهای پیشانی عاصیان
را بکیر نمود کشان کشان بوقت در اورند چاره کار خوش اباز و نیک بدان که ترا بحایت و حریت تو ما خود
بنخواهند داشت و با پیچه سرتیت کرده مطالبه خواهند مند یعنی بمحکمی پوچیده نهیاند و اگر حق انسان حق انسان
چیزی با تو ماشد پکان مطالبه میشود و شغل کنیان تو بکردن تحمل میشود و با تو معاشرت میزد و هر چند بیان متعین
دشتی باشی پس برآه راست و طرقی سدا و نزدیک شود و استوار بمان و از خدای بکانه و بضم و پمیر باش و از
دو توشی آذت را نمک و خیفت شمارد و دیش کوش مپارچه مرک بر تو مازان و نیزه شب از دنیا ای توکر بان
دشت بان است و از پیش این مواعظ و ائمه و نصائح شافعه حنفی این حکام نصائح نظام را باین آیت و لاله
با حنفی میآورد و آنفوا بوماً و جمعون فہری المی الله شفافیت فی کل فی مذاکبت و هملاً بظلوں
یعنی تبریزیه از عذاب آزو زکر شهادتیهاست در آزو ز ما زکر دانیده شوید بحسب خدی ای انجو مقرر فرموده ای
و عقاب و هر نفی تمام جنای خود از نیک دبد و خیر و شر بر جه پعمل کرده بازرسد و هر چیز ستم فی پیش یعنی بمحکم
شم نمیر و نهاده و ثواب کسی که ایمه و نهاده از عقابش تبعص و نقصان میر و نه عملی تفسیر نوشته اند این آیت مبارک پیش
ایتی است که بر پیغمبر رسی الله علیه و آله فروشنده است و عباد را بر عاد و تصریح و شر و اشکار است و بر دریافت
مکافات جنایی پیدا معلوم باش که صاحب معالم العبر و ذکر نهاده بخوبی که از کتاب بلبل الدین مذکور مینماید میکوید که
ایت آیه علامه علی اسما مقابله و قد تسریعه در آن احجازه که برای خنی زهره عنایت فرموده میفرماید از الجمله است
این ندبه که از مولایی ماضیت اهتم زین العابدین علی بن الحسین علیهم السلام است در وایت کرده است این
ندبه بر احسن بن الدین از نجم الدین عبد الله بن حضر الدوری ای از ضیاء الدین بی الرضا فضل نهاده بن علی الحسین و
کاشان از ابو القاسم عبد الله الحکافی از ابو القاسم علی بن محمد العمری از ابو جعفر محمد بن یاوه ای ابوجعفر قاسم بن محمد
استزادی از عبد الملک بن ابراهیم و علی بن محمد بن سنان از ابو محیی بن عبد الله بن بیهی المدقی از سفیان بن
عینیه ای زهری که کفت زهری از مولایی اهتم زین العابدین علی بن الحسین علیهم السلام شنیده مرکه حساب نظر خود
فرموده در حضرت پدر دکار مناجات کردی و همی کفت بانفس ختماً للذئب کوند تا خرد پنهان
در آخرند پند زیم میکوید آین شهر آشوب دکتاب مناقب باشی دندبه دیگر و رسمی را ایوان اداره داشت
حضرت سجاد سلام الله علیه از کتاب کشف الغمہ منقول است اشارت فرموده و میفرماید کافی است ترا در زهد و زان

میخ دار عصر - می خود سخنوار اسلام و بُلگه سری

14

حضرت امام زین العابدین سلام الله علیہ سلیمانیه کامله و مذکور دریا رأی تخریج است آنچه نزههی روایت
گردید است بانفس خاتم ای الْحَبْوَةِ سُكُونِک و مذکور حدیث را تاقبول تخریج و دخمه هم نجحت التراجم الحفاظ
باز منوده و از انجمن است آنچه حضرت صادق علیه السلام صدر وایت فرموده و از وسط آن را مذکور در استهه
منی تقدیمی الذهاب اما بین شعر فهد اذ نسیم فایسیطاع و فرقه و اذ مصیم نیم من کل افعو برو و فهمها
دان آنجمله است آنچه سفیان بن عینیه مطهور و استهه و از وسط آن السلف الملاضون الى اقوله علیه السلام
ولو عمر لا زنا نما ذر شارف مذکور منوده است باعجله باعجله محسن نیم اشارت رفت تام طالعه کتنک
غایت علمای برکت را البخت روایت راویان این مذکور مبارکه بدانند در کتاب اعتقدات صدق و حقیقت
در صدر مردمی است که از حضرت امام زین العابدین سلام الله علیه پرسیدند مک حضرت فرمودند للهؤ من کنز ع
شیاب و مسخط فنله او فلت فمود و اغلال فنله و الا سبیل بال فخر الشیاب و اظهیهار و ایم
واز طی المذاکب و انس المنازل و کل کافر کلخ شیاب فاخره و الفنل عن منازل انسه و
الاسبیل با وسخ الشیاب و اخشنها و اوحش المنازل و اعظم العذاب العذاب العذاب
یعنی مردن برای مردان موسن بآن سهولت باشد که شخص جایمه از قن پردن کند یا ختمی از کردن شپس و کنه و ریا
یا اخوان است که آدمی از اخلاص ثقیله و قیود خشمی خوشیستن باز نمودن لذت قید و بند نماید یعنی از علایق که هر کمی شدید
خست و پایی است و این است رشکار شود و اوقات بنا خرترین جایمه از خوشبوی ترین بسیارها تن پاراید و ببر
را هواره ترین مرکوبه از افسوس ترین منازل جایی کید لکن حالت مک و صدمت موت برای مردم کافر بند
خلع کردن ببسیار خود اشغال از منازل ایوب و ور آمدن بر پر کمین ترین جایمه و فشن ترین ببسیار خوش ترین
منازل و بزرگترین عذاب است در کتاب عیون اخبار از حضرت علی بن ابی حیی بن عاصی السلام ما ثور است که
هر چنان کسر بخوبی را نگران شدی که بوجودی یا قیومی و میفرموده بھشتک الطهور و من الدنون و بیعی کو ایام باد ترا
پاکی از گذاشتن یعنی بخوبی و مردن که بر توجیک در این اش برو اسای پاک شدن تو از پر کمی کنایان آید و طلب
مقدم هم بخارا زد راین حدیث با اینظر حق مسطور است بھشتک الطهور و من الدنون و این اللہ قد ذکر کن
فاذکر و افالک فاشکر و یعنی خدا ترا سبب بخوبی و رنج داون بتو پاد آور دی پس تو خدا بر ایاد پا
و از آن پس از بند مرض اکذار فرمود پس پس اس اور ابر صحبت کیزار در کتاب حلیه المتعین از حضرت امام زین العابدین
حلیه السلام ما ثور است که با ابو حمزه ثماني فرمود پیش از طلوع آفتاب سرخچاب مدارچ من برای تو دوست نمیدم
ذیر که خدا تعالی مدنی بند کارزار و را از وقت متست میفرماید و هر کس در این هنکام درخواب است از روزی محروم
مشود و نیز در آن کتاب از اخضارت ما ثور است که هبترین عمال مذراحت است که نیکو کار و بکار از آن بخورد
آن نیکو کار آنچه بخورد و آن نیکو کار آنچه بخورد برای تو است غفار میکند آن بکار از آنچه بخورد داون را لعنت میکند و حوتا
و مرغدان نیز آنرا بخورد و بکار در کتاب عیون ایز حضرت امام زین العابدین حلیه السلام مردیست آخذ این انس
لکشة عن تکمیل الحذر ف الصبر عن ایوب و آیت که کر عن فوج و آن الحسد عن نیم پیغموی
بنی مردان سه چیز را از کسی در یافته شکمی ای را از ایوب و سپاپس را از نوح و رشک وحدت ای افرادند

حوال سید الساحدین علیہ السلام

۲۸۴

یعقوب علی نبی و آله ملیم الفضله و اسلام در کتاب ارشاد الطوب و ملی مسطور است که حضرت امام زین العابدین سلام الله علیه فرمودند **العَفْلُ دَلِيلُ الْجَنَّةِ وَالْهَوْنِيَّ مَرْكَبُ الْمَعَاجِنِ وَالْفِقْهِ وَعَاءُ الْعَمَلِ وَالْدُّنْيَا سُوقُ الْآخِرَةِ وَالنَّفْسُ بِأَجْوَهِ وَاللَّبَنُ وَالنَّهَارُ وَأَسْنُ الْمَالِ وَالْمَكْثَتُ الْجَنَّةُ وَالْخَرَانُ** آثار هذیا و آنکه آنچه آنی لا نبور و ابضاعه آنی لا نخسر و ابضاعه آنی لا خضر
یعنی خود راه نماینده نیکیها است و هر او خواش نفس ناپردا مرکب کنائی است و فقه و دانای طرف عمر از نگرداند و جهان بازار آخوند و نفس سوداگران است دروز و شب راس آمال و کسب شده و مکتب آن بیشتر خودی است و خسرو آن آتش سوزان است سوکند با خدمت این است آن تجارت و سوداگری بی ندل و بطلات و پشت دسرایی بی زبان و خارت و محبوب امیر زاده ابو الحسین و رام مسطور است که زید بن علی ز پدرش علیه السلام
کرده است که فرمود **الْوَرَعُ نِظَامُ الْعِبَادَةِ فَإِذَا أَنْفَطَعَ ذَهَبَتِ الْدِيَانَةُ كَمَا إِذَا أَنْفَطَعَ السِّلْكُ إِنْبَقَهُ الظِّلَامُ** یعنی نظام عبادت بورع است و هر وقت رشته در ع منقطع کرد و دیانت از میان برخیزد چنانچه چون رشته جواهر کشیده از هم فرد ریز و در کتاب مطالب السوال محمد بن طلحه شافعی مسطور است که سفیان گفت علی بن الحسین علیہما السلام با من فرمود ما احبت لی بیصیبی من الذلیل حمر العین و ازین مش این حدیث باز که تفادی در این کتاب مسطور کشت این کلمه چنانکه معلوم میشود مصلحت است و این شیخ کفوف النبیر که اهل کوفه و در شمار شکران زیاد لعنة الله تعالیی بود در عالم خواب با شاره بکث مبارک پنجه صد هد علی و آله کور کرد بعد حدیث خوش اخچانکه در شیخ شیخ طرحی مسطور است برای مردم پان میکرد که فاصبحت ایغیره فواینه ما پیش بزی اآن بکوئی به خسرو العین و داده ای اگون شهید این بدی الحسین حلیمه السلام و میتواند بوجوک معنی این کلام امام زین العابدین علیه السلام این باشد که کیک ذلت که بر نفس خویش فرموده و از داشت و اور از هر ای هوس بازدارم و خوار کر و انهم مرا از چنین نعمتی ای بزرگ محظوظ ترند میتراست در کتاب مستظرف مسطور است که مردی در خدمت امام زین العابدین عرض کرد که در خواب چنان دیدم که کویا در دست خود بول نمودم فرمود **خَلَقْتُنِي زَوْجِيَّكَ** که داری بر تو حرام است چون امرو تحقیق نمود معلوم کردید که آن زن همیشه در خانه ای دست و نیز در آن کتاب مسطور است که علی بن الحسین سلام الله علیہما مسیغ موردنی **مَرْوُ وَمَخْدَعَةُ الرَّجُلِ ضَيْفَهُ كَمَا خَدَهُمْ أَبُونَا الزَّهَبِيُّ الْخَلِيلُ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ ضَيْفَهُ وَاهِلِهِ أَمَا سَمِعْتَ فَوْلَ أَشَهِ عَزَّ وَجَلَّ وَأَمْرَ أَنَّهُ قَاتِمَهُ** یعنی بحال هر دو خدمتگذاری مرد است چنان خود را اخچانکه پدر ابراهیم خلیل صلوات الله علیہما ملیخ فوش خویش خدمت ضیف را تحمل میشد یا نشینیده باشی که خدمت ای میفرماید زن اخنثیت ایستاده بود و بخوبی مت میهان قیام داشت در کتاب غریب شخصیت الواضح مسطور است که علی بن الحسین علیہما السلام میفرمود افکر مژا از شیوه المؤمن میستاینه بقول عندها و حستاینه پیکر مینمایند فلا نفع مفرغ عنده النبی نبع علیهه ولا نظر عنین العوایف شریف الله اند شیوه چون آن شیوه است که مومن راسیمات بنا میداد برگزار شود و چون حسنات را بنا میداد فرزاید لا بحر من محقق سکوب قوامی عامت و دخوش حشیم ختم ملالت عاقبت نگرد در گفت للغمه مسطور است که امام زین العابدین علیہما

ربيع دو هم ز کتاب مشکوکه الاوپنیا ضری

۲۸۵

بسیار فرمودند قصداً لایحهٔ غرّهٔ میشی بر تین راست غربت متفقون و اذن احیاد و دستان است تا دوست
که باشد و غربت چه باشد از حضرت امام محمد باقر السلام علیه السلام است که از مردم شنیده فرمود اللهم آنی
آعُوذُ بِكَمَا نَخْسُنَ فَلَوْ امْجَعَ الْعُبُونَ عَلَيْنِي وَفَعَنِي سَهِيرَتِي إِلَّاهُمْ كَمَا أَسْتَغْنَيْتَنِي فَأَذْاغُدُ
فَعُذْ عَلَيَّ عوض میکند بار خدا یا نیاه بیجویم زاینکه ظاهر مراد حشیم مردمان مستحب درستوده بداری و پویش
ای من قصیح باشد خدا و ندان چنانکه من میگردم و تو بامن نکوئی فرمودی اگر من ببدی خود معاوادت کرد تم توانی
با حسان خود باز شو و پسین کی کار فرامای یعنی بند و هر چند ببدی رو و خدا نه کار سیش نیکی است
ذکر مختصری از وقایع مصیبت و کذارش شهادت حضرت ابی عبید الله

اسمهین که از جناب ما حضر زین العابدین علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب

بر خندگیه که این میدان پر بر زدن که از دعوان خواری و قدر پیور، شدرو و کوارنده این حامی طاوس پارندۀ این
پنهان تباری و فنا حضرت خامس آل عبا جانب سید الشهداء در خانه محجناه الدفرا است و مناسب چنان هی
نماید که کذارش زین فرد نمایش این خون حکرو جلد مهادی است اهل می پاطر در دامنه سکارش احوال مصائب نتویش
صورت بدایت داشت که در این میانه از آن کیمی دارد و لکن از آن زوری که حضرت سید
الساجدین والعبادین و شفیع یوم الدین زان هنگام که پدر کرامی کو هر شر برای او را غرض شهادت سفر عراق را به
بر باره هزانت بنشست تکله زان زان که مشیت زیوان پاک بر شهادت آن اخراج تابناک علاوه کوفت
در عالمیت رکاب سعادت خاص و مقاصات آن دو ای و هیا و ملاقفات آن، نواب عیا و اتحاد آن شدیده
بزرگ دسته قبال آن خواست عظیم که اگر بر افق اک عالیات بر نهادند با خاک سپت همان را و اگر بر جیان را سیا
فرد و آوروند با باد و وزان گزنان و اگر بر بیمار سپران نمایان ساختند شماره نفیر از خاک اشیکند را نیدند با این بند
خیث و خیثه ضعیت شرکیت و سیم بلکه از آنجمله بر افزون بعد از شهادت پدر بزرگ کوار و برا دران و اعمام و اقرباد
صحابه والا استباره آن زحمت اسیری و صدمت رنجوری و سفره ای و شوار و دیداره ای شفادت آثار هزار
کونه مصیبت و ماتم و ملیت و نعم و رزیت دالمر را که جز مقام ایامت و عنصره لایت تمام است آن میش رانیروی فتن
جنی از اجزاء و آنکه از سبیارش بنو و برخوش حرف فرموده بسیح بعدین میتوود که بختی بزرگ از آن مصائب شر
در این نامه که مخصوص شرکت است سکارش و بان هنگا که کذارش رو و لکن بدین معروف از شرح
آنچه اعراض رفت و بر شیوه محمد شین اخبار دمور خین آثار است طلائع ان سیان را به مقام خود حوالت داد
چون ذمت سکارنده حروف بحسب نامول شغول است که در این کتاب میامن ابواب انجمند که نیروی
بعاعث و تو اتفاقی است طاعت است بخاری حالات و سکارش ثار مکار صراحت آیات آن حضرت را بر اعاث حبت
جامعیت مراقبت جوید که اینکه اینکارش اخبار کیه از نحضرت و این مصیبت مادر است و مختصری را عایله لقا نیید و لقین
سیار است نیرو و تا نکرند کان بر اینکتاب و کذر ند کان بر این ابواب اچور و مشاب و سکارنده و خواننده و شنونده و
کیمی و دانه و دینه و پذیرنده را ذخیره بزرگ و فیضه عالی برای یوم اتحاد باشد و در سکارش اخبار کیه از نحضرت مادر است

ذکر وصایای معمویه بن ابی سفیان هسنگام سفرگردان بدیگر جان با پسر نکو ہمیده پرس زین مد پرید علیه اللعنة والعدا

در کتاب الی شیخ صدق علیه الرحمه والرضوان از حضرت امام جعفر صادق از خباب امام محمد باقر از حضرت امام زین العابدین صلوات اللہ علیہ اجمعین علیهم اجمعین ما ثوراست لئن حضرت المفویه الوفاه دعا ایشہ پریم لعنه اللہ فاعلیه فعال لہ بابعی اینه فدہ لکن لکن از فات الصیاع وَنَظَدْنَا لِكَ الْبِلَادَ وَجَعَلْنَا لِكَ وَمَا فِيهِ لَكَ طَعَمَ وَإِنِّي أَخْشَى عَلَيْكَ مِنْ ثُلَاثَةِ نَفَرٍ
بِخَالِفَوْنَ عَلَيْكَ بِجَهَدِهِمْ وَهُمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُثْمَانَ الْحَطَابِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْعَبَّارِ وَالْحُسَنِ بْنُ فَاتَّا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ قَوْمَكَ فَالرَّمَةُ وَلَا نَدَعُهُ وَأَمَّا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزَّبَرِ فَفَطَعَهُ إِنْ ظَفَرَ
بِهِ أَرْبَابًا فَانْهَى هُجُولَكَ كَمَا جَنَحُوا إِلَى سُدُّ فِرَزِيَّهِ وَوَارَنَكَ مَوَارِيَهُ الشَّعْلَبِ الْكَلْكَلَ
أَمَّا الْخَيْرِ فَقَدْ عَرَفَ حَظَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَهُوَ مِنْ كُلِّ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَدَمِهِ وَقَدْ عَلِمْتَ لَا مُحَالَةَ أَنَّ أَهْلَ الْعِرَافِ
سَخَرُ جُونَهُ إِلَيْهِمْ شَمَّ بَحْذُلُونَهُ وَبُضَّعُونَهُ فَإِنْ ظَفَرَ مَذَرَّهُ فَأَعْرَفَ حَفَّهُ وَمَنْزِلَهُ
مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَلَا تُؤَاخِذْنِهُ بِفِعْلِهِ وَمَعَ ذَلِكَ فَإِنْ لَمْ
بِهِ خَلْطَةٌ وَرَحْمَةٌ وَإِنَّا لَأَنْ شَالَهُ بُسُوقٍ وَهَرَائِي مِنْكَ مَحْكُرُوهَا فَإِنَّ لَنْجَلْهَهُ
وَرَحْمَمَا وَإِنَّا لَأَنْ شَالَهُ بُسُوقٍ وَهَرَائِي مِنْكَ مَحْكُرُوهَا چون معمویه راهنمگام مرک فرار یه
پرس زین مد پرس خوش بخشند و فراز خوش بخشند و با سور ذل و اند و ده خاطر گفت ای پرس ک من همانند پرس با غریب مود
در دز کاره ز پرس دم کرد نگشای زمان را برای تو را مدم و متفاوت دلیل را بجهوار استه دلیل دلیل دلیل
کیستی و خاییں که یان را بجهار طبعه تو آر دم و من از اخیل از فشه کس بر تو پنچ کم که بمناعت محل درفت مقام و
قبول خاص و خاصی که مراییان راست با تو بکمال کوشش مخالفت کنند و بخشنده که در نیر دارند تو ان در صد و
هزون و هوان شوند داشیان عبد الله بن عمر بن الخطاب و دیگر عبد الله پرس ز پرس سیم حسین بن علی باشدند
اما عبد الله بن عمر ببر حوال با تو باشد یعنی اگر خند و ارای مقام و منزلتی عالی و محل سود و نیان تو اند بود آما چون
روز کار بعیادت پر در دکار که اند و از خلافت و خلیفتش نام شپار و دیل اند دل با ادار و بادی بلانت
باش و بورا بخویش بکنید و جانب او را با مناف احسان و عطا یا بسیار و از اندیشه هشت خاطر سوده دار
و آما پرس ز پرس را چونش در یابی بند از بند مش بکشای دیپردن از این باوی را زکشای چاد کاهی چون
شیر کیه بر فرسیه خوشیش حبتن کیه بر جهد کاهی اند رو باهی که سک را پند ترا و سخونش بکمال کرد و ترا
کرد اند و آما صین طلیه استدام همان مقام دبره اور اراد حضرت رسول خدا ای صلی الله علیه و آله و سلیمان
داد سر شهه از خون و کوشت رسول خداست و من شیک مید اتم که زود باشد که مرد مه عاقش بخویش
بخواهند رسوبی خود پردن آورند و هم بزوی پیانش بگشند و محمد مش نایبه انکار نمود باوی

ریج دوم از کتاب مشکوکه آنادب ناشری

۲۸۶

بنخاق و شفاقت کار گشته: تنا و ضایع بکسر بزند پس اگر تو بروی نضرت یاشی حق او را شناخته دارد منزه است
او را با رسول خدای نادمیده مینکار و او را برگردانش بکیر و برهنه و مقامات خلط و خوشیدن دشیش را با ماخونه
سپار و سخت بپرسیز که از توکزندی سپند و مکر و هی از تو باوی بر سد کشوف باوکه در کتب اخبار که صفت
معویه راسطور و داشته اند سطور است که معویه بازید گفت که از چهار کس بر تو پیغم وارم و از آن چهار تن کی
عبدالرحمن بن ابی بکر است و در این حدیث ذکور حیثت تو اند بود چون در خلافت زید عبدالرحمن پرورد بود ذکور
نشده باشد بلکه برداشت ابن اثیر عبدالرحمن بن ابی بکر قبل از مرگ معویه بوده است فاصله اهللَ
مُعْوِيَّةٌ وَنَوَّلَ أَلاَّ فَرَّ بَعْدَهُ إِلَى بَزَّنِيدَ بَعْثَ عَامِلَهُ عَلَى مَدِّيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ وَهُوَ عَمَّهُ
غُبَّةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ فَقَدِمَ الْمَدِّيَّةَ وَعَلَيْهَا مَرْوَانُ بْنُ الْحَكَمِ وَكَانَ عَامِلُ مُعْوِيَّةٍ فَأَفَمَّا
غُبَّةُ مِنْ مَكَانِهِ وَجَلَسَ فِيهِ لِسْفِنَدَ اَمَرَ بِزَنِيدَ فَرَبَّ مَرْوَانَ فَلَمْ يَفْدِ رَعْلَبَهُ وَبَعْثَبَهُ
إِلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلَىٰ فَهَا لَآنَ اَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ اَمْرَكَ اَنْ بَاعَ لَهُ فَهَا لَالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ
بَاعْبَهُ فَذَعَلَتْ اَنَا اَهْلُ بَيْتِ الْكَرَامَةِ وَمَعَدِنُ الْرِسَالَةِ وَاعْلَامُ الْحَقِّ الَّذِينَ
اَوْدَعَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَلُوْبَنَا وَأَنْطَقَ بِهِ اَلْسِنَتَنَا فَظَفَّتْ بِاَذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ
لَفَدَ سَمِعَتْ جَدِّيُّ دَسْوُلَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بَقُولُ اَنَّ الْخَلَافَةَ مُحَرَّمَةٌ
عَلَىٰ وَلِيَابَيِّ سُفْيَانَ وَسَكَّهَمَا بَايْعُ اَهْلَ بَيْتٍ فَهَا لَفَهِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
بَزَّنِيد چون معویه بدیگیر سراسی راه پمار شد و پرسش زید بپرسید که رسی کلک استقرار کرفت غببه بن ابی
سفیان را که غم او بود بر مدینه رسول عامل ساخت چون عتبه بدینه اند رسید و این وقت مروان بن الحکم
از طرف معویه در مدینه عامل بود و عتبه او را در مکانی بازداشت تا با سچه زید و حقش فرمان کرده بپای کندار و د
مروان فرار کرده کسی را بروی دست نیفاید و از آن سوی صقبه بحسین بن علی علیها اسلام پایم کرده امیر
المؤمنین بغیر موذه تا باوی سمعت کنی حسین علیه استلام در جواب فرموده ای عتبه همانا تو خوب بدسته
که با خانواده گرامست و معدن رسالت و آیت دین و رایهای حق میپن هستیم که این دو تعالی این حکمه
و قلوب ما بود یعنی نهاده و نهانی ما را برج حق کویا فرموده وزبان ما با جازت خدای عز و جل
با آن کویا باشد و من از جد خویش رسول خدای شبنیدم که میخواهد خلافت برای فرزندان بوسفیان
حرام است من چکونه با شخماندان که رسول زید وان علی تحقیق این کلام در عثمان بغیر موذه سمعت کنم معلوم باو
ل در کتب تواریخ و اخبار مرقوم داشته اند که زید بن معادی پسر عترش ولید بن عتبه بن ابی سفیان را حکومت میکرد
بفرستاد بلکه برداشت شیخ مفید ولید بن عتبه از جانب معویه عامل مدینه بوده است این برداشت برخلاف دیگر روا
مورخین عظام است چه ایشان بر حکومت ولید و استشارات با مروان بن الحکم با شارت زید تصویح نموده
و بزرگان نویسنده کان از فرار مروان و استان زاده اند بلکه از خبائث و شفاقت و راهنمایی او با ولید
در قتل ام حسین علیه استلام شرده مفعمله پیان کرده اند و صحیح شیخ پیرین است زیرا عتبه بن ابی سفیان به محمد
بعد از مرگ عمر و بن العاص از طرف معویه حکومت مصر را داشت و در سال پیش از پیاره مردم بدیگر جهان راه برداشت

احوال حضرت سید جدین علیہ السلام

۱۴

گرایان از اخواب پدار شد و با هم مپ خوش سپاه داشتند را از اخواب دستان کرد و با ایشان و دفع
فرمود و خواهیان خود و فرزندان خود و برادرزاده ارش فاسیم بن حسن بن علی علیهم السلام را بر محال
با پست و یکی تمن مردا زا هم پت داصحاب خوشی دی براد نهاد و از جمله ایشان ابوگیرین علی و محمد بن علی و عثمان
بن علی و عباس بن علی و عبد الله بن سلم بن عقیل و علی بن الحسین الاصغر علیهم السلام بودند و چون عبد الله
بن عمر از پروردشان شد اخنحضرت مستحضر کردید راحله خوش را برداشت و ببرعت و شتاب از پی آن جناب
باخت تاد منزل از منازل خدمتش را دریافت و عرض کرد یا بن رسول الله بکلام سوی آنکه فرموده باشی
فرمود بجانب عراق عرض کرد بدینکت باش و بحرم جدت مراجعت فرمای امام حسین از قبول آن امر تفاسع دزدی
چون این عمر آن ابا و اتفاقاً عرض کرد یا با عبد الله آن موضوع را که رسول خدا اصلی است علیه و آله از تو علیه
بیو سیدی برگشای امام حسین علیه السلام ناف مبارک منوار کرد و این عمر سده دفعه بر آن پوسه نهاد و بکسریت
و عرض کرد تو را بخدای سپاهارم ای ابو عبد الله چ تو در این سفر که پیش از خاطر مبارک فرموده بگشته بخواهی شد یکم
امام حسین سلام الله علیه با اصحاب و میاران خوش طی طرقی هی فرمود این بی الحدید در شرح فتح البلاعه در
ذیل احوال انجاعت که ابا امهی خیم شد و هر کز قبول خلک و ذلت نمی کرد اندی نویسید که از حلکه ای انتشار حضرت
امام حسین که پرسش علی بن الحسین علیها اسلام از دی نظر کرد این کلمات می باشد که در يوم الطفت می خواهد الا
وَإِنَّ اللَّهَ عَنِ الْدَّعَىٰ فَلَذِكْرِنَا بِهِ إِنَّنِي أَشَفَنِي السَّلَةُ وَالذَّكَرُ لَنَا وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَجَحْوُرُ طَابَتْ وَجَحْرُ طَهْرَتْ وَأُنْوَفُ حَجَبَةُ وَنُفُوسُ ابَيَةُ حَجَبَةُ وَنُفُوسُ ابَيَةُ
و چون پژوهش رسانید و نزول منوره مردی که ادر ایشان بن فالب میکشد برآخنحضرت وارد و کردید و عرض کرد
یا بن رسول الله مراخبر کوی از قول خدا تعالی یونم بند غوکل ای ای ای ما یا هم یعنی روزیکه مخواهیم هم مردمیم
با امام ایشان قال امام دعا ای هندی فاجابوہ الله و امام دعا ای صدالله فاجابوہ الله
هو ولاة في الجنة و هو لا و في النار و هو قوله عز و جل فربون في الجنة و فربون في النار
فرمود امامی است که میخواهد مردمان را برادر راست و انجاعت او را اجابت می نمایند و این مردم جای در بست
و اند و امامی است که مردمان را بگرامی و خلاصت دعوت میکند و مردمان دعوتش را اجابت می کنند و این کرد و درینکن
و جهنم است و این است معنی قول خدا که مردمایی کردی و حبشه و فرقه در عییر باشند با تجلی امام حسین علیه السلام
به چنان راه پس و مابعد آیه رسید و آنچه در کره روز بخواب قیلوه شد و گرایان از خواب سدازد پسر شرمن
کردی پدر چه هزار کرایان ساخته فعال یا بقی اینها ساعه لانکن بآلرخون با فهمها و آنکه عرچن بفتح
منافقی غاریض فعال شروعون آتبه و آنها زنگنه که فخر مودای پسک من یا این ساعت ماعنی است که
رویایی در این وقت را دروغ شوان شهد و بدستیک در این خواب کوینده با من گفت همانا دید پس و پروردش طرقی شد
میکنید و حال اینکه مرک و منیت شمارا بسوی بستره سپاه است معلوم باد که در و د امام حسین در منزل پژوهش رفیع
از گردبوی کوفه است و هم مورخین عظام دستان رؤیایی اخنحضرت و مکالمه علی بن الحسین را با اخنحضرت بخلافه
پاوه مطابق در منزل پژوهش نوشته اند و اخنحضرت از منزل ذات عرق با انجاد رو دهنود و معلوم می شود که امام علیه السلام

حوال حضرت سید اسحاق جدین علیه السلام

۲۹۰

در ذیل احادیث بذکر خلاصه مطالب و حق ممکن نظر وارد نمکه ترتیب منظور باشد مع الحدیث امام حسین علیه السلام
را در پنهان نگذشته فرد کردید و رسمیه بلفظ تصریف ضمیم است نزدیکی کوفه که اخیرت از منزل ذوش و
لقات حربین زید بد انجاز نمود فرمود این وقت مردمی از اهل کوفه که اخیرت از منزل ذوش و
چیزی تو را از زندگی پردازند اور دهفال با آبا هر مردم شنواز غرضه فصیر و طلبوا دامی فهرست و آنهم
آن شیوه لغتنامی شتم لیلیت شنیده اند که اشتملا و سبقاً فاطعاً وللسلطان علیهم من بذله
علیهم من بذله فرمود و یکی ای ابو هرمنین جماعت مراد شنام کفشد و من بصوری رشید و مال
طلب کردند و من کار بشکپایی کذا اشتم تا کاهی که همی فواید خون من بر زینه بنا چار فرار کردند و سوکند با اندک
که این مردم مرا سنجو ایند کشت و خونم با حق سنجو ایند ریخت و خداوند فتقیم بیش ز از جامد ذات و خواری پوشش
شمشیری بران کیفر سنجو اید و او دکسی را برایش ای سلطان فرامید که ایش ز اخوار و ذلیل کردند معلوم باد که دکتب من
و اخبار این استان را در در و دنیزل شعله په با برتره اسدی مشوب داشته و مرقوم است که فرمود ای الله
لیضنلی الفقة البا غبة و در غریب نوشتند فرمود حنی یکونو اذل من سیا اذ ملک که نم اصراف مهتم
حقیقت فی امواله و دمایهم یعنی خداوند مردم نی امیه را خان ذلیل و زبون کردند که از مردم شهر سبادلیل شد
که زنی از ایش ن یعنی بلقیس بر آن جماعت سلطنت داشت و بر جان دمال ایشان حکم مرداند و کتاب نیوف بجهة
از دی مسطور است با بجز میرزا میرزا این داستان و نزول حضرت امام حسین در رسمیه بعید اند که بن زیاد لعنته الله
علیهم پیوست و آن ملعون حربین زید را با هزار تن سوار یخنک اخیرت روای داشت و تر میکوید چون از منزل
خویش پرون شدم و بجانب امام علیه السلام راه بگرفشم و دفعه داشت اگر و مذکوی ذریثه ای از ترا بهشت
و چون نکران شدم میگم ای ایشان با خود گفتم ما در میک خرنیشند که تهاں پسر خمپیه صلی الله علیه آله پرداز
شارت میابد معلوم با و چنانکه ای ایش رفت لقات امام حسین علیه السلام با ایش زید رایحی در نزد
ذوش بود و در احادیث در رسمیه ذکور است ذنیز در پاره کتب اسلامی دیگر زید کو راست با تجایی میرزا میرزا میرزا
هنگام فریضه ظهر با اخیرت نزدیک شد و امام حسین سلام الله علیه فرمان کرد تا پرسش علی ذان داقمه کدشت
و چون سلام بکث حربین زید رجحت و عرض کرد اسلام طیکت یا بن رسول احمد و رحمت الله و برکاته امام حسین علیه
السلام فرمود و علیک اسلام کیستی تو ای بعد خدامی عرض کرد حربین زید هستم فرمود ای خدا یا برای ای
ماستی یعنی یخنک ما را داده داری یا بخیرت ما عرض کرد رای فرزند رسول خدامی سوکند با اندکی مراجعت
بر لکخه اند و آخود بالله ای اخشر من فهرنی و ناصیه نی مشد و دده ای ریحانی و پیغمبولله
ای عینی و ایک علی حیر و جهنی فی النار یا بن رسول الله علیه صلی الله علیه و آله ای بن اند
از جمع الله حرم جدیل فائیل مخلو و من پاوه میر تم سجد ای زانکه ایکم شوم ز قبر خود دموی پیشانی سر ایا پایم هم
بر سبیه دستم کرد نم مغلول و با ایصال بر وی در ایش در ایش ای فرزند بکد ایم سوی میشوی باز کرد بحزم حد خوش
چه توکشته میشوی یعنی اگر بازشوی بدست این مردم مناقن نکس بکس و شدید میشوی حضرت امام حسین علیه السلام این شعر نجوا
سام پنه و ما بالموت عار على الفقیر اذا ما توتحقا و جاهد منیما

دیجی دو هم از کتاب بـشکوه الادب ناصری

۲۹۱

دَوَاسِيَ الْجَالِ الصَّاحِبِينَ بِنَفْسِهِ وَخَارَقَ مَبْثُورًا وَخَالَفَ مُجْرِمًا
 فَإِنْ مِنْتَ لَمْ تَأْذَمْ وَإِنْ عَيْشْتَ لَمْ أَمْ كُفُولَتْ ذَلَاكَ آنَ نَمُونَتْ وَتَرْعَمَا
 سندوم باک در کتب اخبار و تواریخ متشر فرموده کن حضرت بین شعر که از شخصی از بنی الادب است در آن بحکام ذکور
 داشته اند که امام حسین علیه استلام از طرق عذیب و قادستیه راه بگردانید و از طرف چپ روان کشت و
 حسین نیز نزد مکی با حضرت راهی پموده و احضرت را از انجام شفاقت اثر پیغمبر میداد بالجمله امام حسین سلام
 الله علیه در قرائت این اشعار باز نمود که من از این عزمیت روی برنا بهم زیرا که مرک بر جای خداون روزگار عارف باشد
 کا هی که حق و طرق حق و سخن حق را پیشنهاد خاطر نمایند و در راه حق با مردم ناقص برای حفظ مردمان مسلم بحق جهاد نمایند
 دهستان را بین دهستان خود نگاهبان شوند و انهر دم ناکس و مجرمان نا بینجا را رکنار و ندو با اینصورت و این
 سیرت اک دستخوش ملأکت شوند نه ام که بکریزد و اگر نزد همانند سرافراز زده باشدند بلکه ذلت مرآن کسان را
 که بخوبی دذلت و پسورد کی تن برسته ملأکت و انگنهند و بعیند کا هی که دماغ اشیان برخاک ہون و ہوان مالیده شود
 بالجتو بعد از آن حضرت ابی عبد الله سلام الله علیه بخیان راه نوشت تا در قطعه اند نزول فرمود و خیر را بخان شد
 که بر پایی دهشته اند فرمود این قطاط از کیمیت عرض گردند از عبد الله بن حر خفی است امام حسین کی را بدرو شنا
 که امیر دارد این ساعت بمندی بازگشت و بصرت من بازنشوی تماشها عفت عده نمایل شوی مذنب و خاطری باشی
 عبد الله بن خروض کرد این رسول الله سونه با خدی از توان نصرت کنم اوں کیکه در بصرت تو مقتول شود من
 باشتم نیکین این اسب مراید پر قسم با خدای سحقوت برآن برشته ام که اینکت چیزی را کرده باشم جزا نکه باش دست
 یافه ام و سیچاکس که بمنک من برشته که اینکه بدستیاری این اسب بمحاجات یافته ام پس این را باز که امام حسین
 حلیه استلام روی صبا که از دی بر تاخت دفترمود ما را بتو داسپ تو حاجتی نمیست و ملأکت مُنْجَدَ الْمُضَلَّلَ
 تموقات قصری عَضَدَ لِمَنْ كَرِهَ اُنَّ رَابِرَنَ رَابِرَنَ نَيْرَوِي خُودَتِيُّوْمَ وَلَصِكَنْ فَرَرَ فَلَا لَنَازَ وَلَا عَلَيْنَا فَانَّهُ مَنْ سَمِعَ وَلَعِنَّا
 در میان میان اهل البتیت شم لَمْ يُجْنِيْنَا كَبَّةَ اللَّهِ عَلَىٰ وَجْهِهِ فِي مَارِجَهَتِمْ مُحْفَرَ جَنَابَتِ وَشَفَقَتِ فرمود کنوں که
 و شام و منوشه بن جان زندگی شد
 بصرت امیر دی باری در اینجا نیای نامه میاری کن و نه بجات و متیز جوی چه ہر کسر صد این ماله و استغاثه و داد
 خواهی امیر پت را شنود و مارانصرت نگند و احابت تماید خداوند شر در دی و آتش جهنم در انگنه معلوم
 است که علاقات امام حسین را با عبد العبدین خویی در منزل قصر تعالی نوشتند از آن پیش که حسین نیز دیده ریاحت فرار سد
 و اخفرت را با عبد الله بن رومکمالات است که در آینه بیش لختی مذکور است و قطعه اند موصعی است در چو
 کو ذکر نهاده در نهاده
 میان احمدین محنت قرین که در بدر رسید و فرمود اینجا پمکا جنت عرض کردند این رسول الله کردند باشد ظال هذل اوضاع
 کَثْرَبٌ وَبَلَاءٌ وَهَذَا الْمَوْضِعُ الَّذِي هُنَّ إِلَيْهِ دَمَّا شَأْنَ وَبِيَاجٌ فَيْرَهُ حَرَقْمُنَا فرمود همان این است
 روز اندزو و بلا و چار زمین سده نهاده نهاده نهاده نهاده نهاده نهاده نهاده نهاده نهاده
 آن عصید الله بن نهاده سپاه خود اینجا پمکا جنت داد و نخیده را بشکر کاه ساخت و مردی را که بنام عمر بن سعد علیه بود
 در دهستان سپاه با چهار هزار بیکاره بخفرت ره پار ساخت و عبد الله بن الحصین التمیمی را با هزار سوار و از پی او شیخ بن رهیل را

حوال حضرت سید اسحاق جدین علیہ السلام

۲۹۲

سوار و محمد بن اشعت ابن قيس کندی را نیز با هزار سوار بجا گشت و تابعت هدایت پسر استاد داماد عترت عمر بن سعد را بر پشت نیز گذاشت و هیئت زرافه را کرد تا بفران او کوش و با ملاطفش بوس کندارند و ازان پس با پسر زیاد خبر دادند که پسر سعد با حسین علیه السلام مبارزه و محاوشه روزگار داشت و دنای اخضرت را کمروه شمارد پس شتر بن ذی الحجه نعنه الله تعالی را با چهار هزار سوار پر خاکشکرید چوب پسر سفیر راه پسر داشت و به پسر سعد بر پشت که چون این نامه من برخوانی حسین بن علی را زمان گذار و نفس بر بدی قطع کردن در میان ادب میان ادب حاصل خانکده دیم الدار در میان عثمان خایل شدمند چون این نامه بعین سعد پویست بفرمود تا منادی نداشت حسین و اصحاب او را

یک امروز یک مشب مولت برپنا و یعنی این افراد ایشان را مولت میست و این که را بر حسین با صحاب
حسین و شوار ایها و دخترت در میان اصحاب خویش سخن به بیان خاست فَعَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي لَا أَعْرِفُ أَهْلَ
بَيْنِ أَبْرَقَةٍ وَلَا أَظْهَرَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَلَا أَضْحَى بَأَهْلِهِ بِعِصَمِ أَصْحَابِيِّ وَفَدَ نَزَلَ بِيْ مَا فَدَ رَبُّهُ
وَأَنْتُمْ فِي حَلْلٍ مِنْ يَعْنَى لِلَّبَسَ لِجَنَاحِيْ فِي أَغْنَافِكُمْ بَيْهَةً وَلَا مِنْ عَلَيْكُمْ ذِمَّةٌ وَهَذَا الَّلَّلِلْ مَدْغُشِيْكُمْ
فَاتَّخِذُوهُ جَهَلًا وَنَفَرْ فَوْا فِي سَوَادِهِ فَإِنَّ الْفَوَّارَتَمَا بِظَلَبِيْ فِي لَوْظَفَرِ زَانِي لَذَّهَلُوا
لَذَّهَلُوا عَنْ طَلَبِيْ غَيْرِيْ عرض کرد بار خدا یا بدستیک یعنی اهل متی را از این ملت خود همان تر و نیکوت رو
پاک تر داده هر تر دنگی تر و نیکوت از اصحاب خود هر تر شناشه مهانا حادث داده ای آنچه را گذران هستید برین قدر
کشته است و شما از عقد سمعت من پسر دن باشدید مراد کردن شما سمعت و دستی میست و این تاریکی شدت
که جهان را در پسر و دشمن را در پرده کردند که در این شب را زهر خود جعل فرا کرید و این هیارت مثلی است که در مقام
بپاری و جذب شر را سپاری کردند یعنی در این شب خواب چشم نیارید و تا با ادراه سپارید و از میلت
که من بدان اند رم اسایش کردند چنان حمله مدارک و تهیی اینجا گفت تمامت در طلب من باشد و چون بر من یافته
جوینید با دیگران طلب و طبع نه بندند معلوم باشد که در این فرمایش امام که سمعت خویش را شناس بر کرشم مقصود سمعت
ظاهر و تعجب عربی و جان بازی در کابینت و در کابینت و کرن سمعت امام مشکت نهاد و یعنی این سمعت را بعده
من از خود برداشت شمارید و چون با مردم می پاشیدند آن است که شما سمعت مر مشکت را بشید فَعَالَ اللَّهُمَّ
عَبْدُكَ اللَّهُ مِنْ مُسْلِمٍ بْنَ عَفْيَلٍ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَهَذَا بَأْنَهُ سُوْلِ اللَّهِ مَا ذَا بَهْوَلُنَا أَنَّا نَاسٌ أَن
نَحْنُ خَذَلْنَا شَهْنَخَنَا وَكَبَرَنَا وَسَهِلَنَا وَأَبْنَ سَهِلَنَا سَهِلَنَا لَا نَدْنَيَا لَمْ نَضِرْنَيَا
بِسَهِلَنَا لَمْ نَعْمَلْ مَعَهُ بِرُوحَ لَا وَاللَّهُ أَفَنِرَدَ مَوْرِدَكَ وَنَجْعَلَ أَنْفُسَنَا دَرَنْفُلَنَا دَهْمَنَا
دُوْزَدَمَنَتَ فَإِذَا لَخَنْ فَعَلَنَا ذَلِكَ فَصَدَ فَضَبَنَا مَا عَلَنَا وَخَرَجَنَا إِمَّا لَرْ مَنَا این بکار معبده
بن مسلم بن عقیل بن اسطلاب رضی الله عن پای خاست و در آنحضرت معروض داشت ای پسر رسول خدا ای را
چنین کنیم و تو را گذاریم و بگذریم مردان در حق ما چکوینید که بزرگ و آقا و پسر سید امام و پسر سفیر خود سید
پغمبران را شهادتی بایار دنگسرا بگند شتمیم و در حضرت شریعت حلال سیف دسان و دفع دشمنان ناکرده
مردی بر کار استیهم سوکنند با خدا یعنی چنین نکنیم و چنین زدیم و بگنجای تو باشی باشیم و بجز در کاب تو زده بی ایا بی
مانیم و در حضور تو با دشمن توجیک و را فکنیم و خویشتن را بر خی تو سازیم و در حضور تو در خون خویش غلطیم

ربيع دو هزار کتاب مشکوٰۃ الادب ناصی

۲۹۳

وچون آنچه سایی برویم ہا نانچہ بردا واجب است بجا ہی نہادہ باشیم و نہ بخوبی کردیں مالازم است آسودہ پرینے
شده باشیم و فام اللہ رجُلٌ يَعْلَمُ لِهُ طَهِيرٌ بْنُ الْفَقِیْہِ فَعَالَ بَابَنَ رَسُولِ اللّٰہِ وَدَذْتُ أَنْتَهٰی
مُنْلِتُ تَمَّ شِرْتُ تَمَّ فِیلْتُ تَمَّ شِرْتُ تَمَّ فِیلْتُ فِیلْتُ وَ فِی الدِّنِ مَعَكَ مَا هُوَ فَتَلَهُ
وَأَنَّ اللّٰہَ دَفَعَ بِي لِعْنَتَكُمْ أَهْلِ الْبَیْتِ چون عبد الله بن سلمہ سایی رفت نجیبیہ بن القین در حضرت
حسین سایی خاست دعوض کرد ای فرزند رسول خدا ی ہمان دست میدار صدر راه تو بدانکه با توسته
سرش شوسم و ہم زنده کرد مدم و دیگر کہ کشته کرد مدم و دیگر بارہ زنده شوسم و ایکھار پکھد بار پویسته کرد و ہم یعنی
در طرد و دفع احادیث توکشته وزنده شوسم و خدامی سبب این کرد امر من و فدا شدن من این بیت را از شماں
السبت بکرد اند فَعَالَ اللّٰہُ وَلَا صَنَعَ لَہُ جُنُونٌ خَجْرًا امام حسین در پاسخ خیر و دیگر بار ایش علیهم الرحمه والرضاوان فی
خدای شمارا پاد را شنیک فرماید انکاہ بفرمود خیر و دخیر و دکنده کو مکنی در پیر این شکر خود ہمانند خندق بکندند و ہم
بفرمود از چوب و ہمیز صلب ایشته متو ند انکاہ فرزندش علی سلام انتہ علیہما را فرمان کرد تا بابی سوار و میت
پیادکان برای آوردن آب روشن شدند و دشمن کام شیان سخت مضرطت قرمان بودند و امحسین علیہ سلام شیر فرست
پا دَهْرًا فَتِّی لَكَ مِنْ خَلِیلٍ كَمَّ لَكَ مَا لَكَ شَرَافٌ وَلَا أَحْسِلٌ
مِنْ طَالِبٍ صَاحِبِ فَیلٍ وَاللَّهُ لَا يَفْنَعُ بِالْبَدْلِ بِلٍ
وَإِنَّمَا أَكَمَّ إِلَى الْجَلِیلٍ وَكُلُّ شَجَّی سَالِكٍ سَبِیلٍ

ذکرہ امام حسین
پارہ اشعار را در
مشکایت روز کار

معلوم باشد که پارہ از سوراخین این اشعار را بعالیه کیت شعر داند که انتلاقی مرقوم داشتند اند که مبدأ ایک حضرت
امام حسین علیہ السلام در روز پیش از ده شهر محرم الحرام کا ہی کہ اصلاح سلاح خوشیہ ہم بزر و دنی مذکوره منو دو
از حضرت سید العابدین نیز کاتبی در این تمام مسطور داشتہ اند و در ارشاد مصید علی الرحمه در ہمین مقام که در
اینجا در ای خدیث شرعاً مسطور است مذکور داشتہ و میکویدا امام زین العابدین علیہ السلام فرمود و را شنی
جمع حضرت ای که پدر بزرگوار موصی و صحیح شمیم میشد شر . بودم و عنیه اصم زنیب سلام اللہ علیہما نزد من بود و مر اپستاری نیز میزد
نکاہ پدر مزم تا بن خیریہ که اور ابو دکناری کرفت و بخون مولای ای ذ غفاری در خدمت شمشیر خوشیہ ہمی اصلاح کرد
و پدر ما این اشعار قرآنسته میزد و دوبار بیا سه بارا عادہ فرمود تا من غیرم کر قشم دار اوہ اور ابد انتہم و دکریہ ید
کلوکاہ من چیزین کرفت و بزحمت تمام اند وہ بدل فرمود مم و شنیک باشتم و بد استم ملانا زل شدہ است
و عنیه اصم نیز اپنے من شمشیر مشم شنیده بود لکن چون زمان دستخوش بقت و جزیع میباشد خود داری شوافت
واز جایی برجسته خامدکان و سروری کشاوہ روان شد تا خدمت پدر مزم رفائل کلینت المونٹ
آغد منی الحبّوَةَ الْبَوْمَ مَا نَشَاءُ مُحَمَّدٌ فاطِمَةٌ وَأَنِّي عَلَىٰ وَأَنِّي الْحَسَنُ بِالْخَلِيفَةِ الْمَالِحِيَ وَ
ثَمَانَ أَنْبَابٍ فرمود و او ازین تلتی و فرماید از این مصیبت کا ش سباط زنڈکی دز نکانی مرا موکب مرک دقادار
میپر دجیش جل نبیاد حیاتم در ہم میشوشت ہاما امروز بصرخند مادرم فاطمہ و پدر مزم علی برادر محسن ببردن دین
چون تو راه ہلاک و شہادت پہنچائی دان گذشت کان جزو ام پادکار منیت چنان است کہ جلد آنماں امروز ما
عیات امام حسین
حضرت زنیب از دست شده باشندای خلیفہ برکنگذشت کان و پیاہ باز ماند کان فنظر کلینہ الحسین و نماں با اخراج

احوال حضرت سید احمد بن علیہ السلام

۲۹۶

لَأُدْهِنَ حَلَلِ الْبَطَانُ اَمْ حَسِين سَلَام اللَّهُ عَلَيْهِ اَزْرَدِي عَنْ اِبْتِ حَفْرَتْ زَيْنِ نَظَارَفَكْنَ وَ فَرْمُودَ اَنْجَزَكْ
مِنْ بَرْ حَلَمْ وَ بَرْ بَارَسِي تُوشِيَّطَانْ حَنْكَنْ شَفِيكَنْدِ اِنْكَاهَهَ آبَ وَ دَوْ حَشَمْ مَبَارِكَشْ بَكْشَتْ وَ فَالَّتْ لَوْنِرَكَ الْقَطَائِنَا
اَكْرَ قَطَارَ رَجَالْ خَوْرَ آسَوْدَهَ كَنْزَارَ نَدَ الْتَّبَهَ بَاسَارِشْ بَخَوَابَهَ قَطَانَامَ مَرْغَعِيَسَتْ وَ زَادَشَلَهَ غَوبَ دَاشَعَارَ خَرَبَهَ كَوَافَهَ
وَ لَوْكَاهَ اَمْرُجَاجَتْ مِنَ الْلَّهَبَانِي

ربع دوصر از کتاب مشکوکه الادب ناصری

۲۹۵

کون مبارزه عینی چند کوید جریان مکن و آبان رشار فرامی در حکم من کریمان چاک مکن و پهله مخراش و ناله بک
و شور عده کرد و از پس این کلمات زین سلام ام الله علیہما را پاوار و تازد من حبوس و ادشم خرج الی
اصحایه فاما مردی از بغرب بعضهم من بعض و آن بدخلوا الاطناب بعضها فی بعض و آن بکوفه
بین الیون فقهی او الفویم فوجیه و احمدی و الیون من قد ایام و عن انما نام و عن شما ایام
آن خفیه ایک نزارت بجانب یاران خوشیش و آن کشت داشیا زافران داده که با هم زد کیک باشد و خاصه ای
با هم پرسه زنی کیک و خنان بارادر هم انگنه و بجلد جایی در پوت و خاصه داشته و شن را زیک روی پیش
کردند و پوشه از دشیان ایشان و از سوی راست و چپ اشیان برشیان محظی شد که برمان اذن که داشت
ایشان تاخت و تاز میارو و درجع علیه السلام المكانه فقام لبلله کلها هیله و بستغفره بعد
و پندرن و قام اصیحا لکلی بصلون و بگون و شیغه چون اخضرت آن کاره را بایدی و نظام آور و مکان خوشیش
مراحت فرمود و آن شب رتمامت نهاد و مستقفار و دعا و تضرع بایدی بردا و صحاب اخضرت نیز را نیکونه بجا ز
دو خاده ستغفار بایدی بر دند در سجای را از حضرت امام زین العابدین علیه السلام مردست که در آن شب
که بر داشت پس هم شدید و خدمتش حاضر بودم با صحاب خوشیش فرمود و اینک شب است داده بکیرید یعنی
چون تاریکی بجهان پرده بر انگنه و دکسی را برگسی دست زد این تاریکی را برای دفع شرعا وادی و گزند عده و آن
چون پر شما بید و هر کیک ببر سوی خواهید راه بسیار بید را تم حرف کوید ممکن است این همان عبارت مذکور را باشد
فاتحه و ده جلا و کاتب حروف جلت نوشتند باشد با بخلد فرمود و این قوم تعصیه را اینک من یمشد و مقصود ایشان
من باشند و اکرم ایشان باشند اتفاقی نیارند و شما در خروج و سعیت پیشید عرض کردند سوکند با خدای مرکز
اینکا نشود و از تو برگزار نمایم و خل عیت نخواهیم دوقت نخواهیم دوقت نخواهیم نا از تور وی بر تا پم فکار
اینکه نفشنلوں غدأ کلکم و لا یقلت منکر جل فرمود باما دان جل شما دستخوش شمشیر آبدار و تیر شر بار می شود و
هیچکس از شما از مرک نزد و کیک مرد سلامت پردن نشود عرض کردند سپاس مرآن خدادند ریا که ما اشرف
دشافت بخشی که در حضرت تو شید شویم و بغير شهادت که فخر و نیا آختر است فایز کردیم آنکه اخضرت لب بدعا
برگشود پس از آن فرمود سرمهی خود را کشید و نظراره شوید فجعلوا باظرون ای مواجهه کنم و من از همین من
الجنته و هو بقول له هم هذام نزلت با غلاب ای
و وجہه لوصیل ای متنزهه من الجنته چون صحاب اخضرت در مودت و ایقای رضوان
حضرت احادیث از جهان دمال دامل دعیا ای دتمامت علایق این سرای پروبال حیم فرستند و بکیاره مشیبات
انسری و مریضه ای
تاشیش بوقه آز ای
زدن و شاهین همت دست هم باز غنا قیش برآسان مکوت و موہب، اوچ زدن گرفت و ابواب هشت
کیش و ده و منازل و تصوره ای
که در باغ جهان دادا ای حور عین غلام مریشان را مقرر بود که ای ای